

יידישע

פעסטער צייטונג

דער יום אל יאזענער...
און קאסטעס...
די ארבעטן...

איר דיעזע צייטונג קאמט...
יער ען ס א נ...
פרענסורירערקן...

Nr. 100 יעדע צעהנטער יאהרונג Budapest 28. August 1885.

אז בערלינג אדער ווייסן דאס זיא אהרע ציא...
דאס געפילט דער זיא ער הויט פערשע...
מע דא אנגעחולסקייט דער געפאנגענע נאסט...

ביינע דעם קריסטליכן רעליגיאנזליכערעם...
דיא יידישען שילעב זינד אים...
ערו אנגעליאום אונד קאסטעס...

דיא טולע אין דער מאנדאטע...
אין פינגערשטאנעם נעמן בעדעט מיט דען...
דינסטען הארשיטען וויינט אינדאקיע אונד...

אם האט 10 אידן ווארדע פאן דען רויסט...
שען נאסטען אשיער גענאסטען אומארטענען...
קאסטע האנדערקלע אונד דער ערשט אידן...

הערשטר דייקן מדין מדין בעשענדיקן... רוסלאנד
וויז פאן דעם וועלכעסערשענדיקן צוהל דער
צאר אבער פאן דען מארדווערשענדיקן דער מיליטער
בעהערשער... די דיווער בעהערשער זאקן דען
איינעם דיא מיליטערן זייער א ס א ס ו ל י ט ש
דעם פארצייטיגסטער טרעפאק אינס אנקונסט שליו
דערשט, וויאזוי עס מיט מיליטערן פלאסערטערען
לעטטערן איין דען מייזער דעם וועלכערמאכטען
פאן פעטערסבורג איבערנעמען אים אים מאדן
דעם יארעם 1880, אלס אלעקסאנדער III. דיא זיע-
נעל דעם געווארשענדיקן דיא דיא האנדע אים-
אין הערשער דער דיא דען דענען זיינעם
היינעם אים 30 יאר 1817 נדר קוואראנטאין
ערייטערט אונד דיא צאהל זייער אינטערמדיאן
אום 80 מיליאנען פערמערט האט דער דיא אונד
נאכטען דעם היינעם פאן 204 מיליאנען איין 617
מיליאנען דען עקספאלט (אויספירט) אבער פאן
169 מיליאנען איין 618 מיליאנען געהאבען האט,
דער דיא צאהל דער פאלשטישען דעם היינעם
פ ע ר י נ ס פ א ס א ס א י א נ ד דיא דער מיליטער-
שילען פערדאפעלט האט, אין הערשער זייער
דעסען מיליטער אונד ערשטעטען געזענעם-
סיסטעם דיא ליעראדער, דיא טונס אונד דיא
אנדערשטיק אינען א דעווענן איינפיראנג נעמט-
מען האט, דאס אהענענדיק דיא ערשטע
פאן אהענענדיקע ערשטע האבען, אין וואס
מקרה, אין הערשער אונטער דעסען אבערשטער
אנפירונג עס דען געווענען דעם געווענען רוס-
לאנד פערזאנעס וויאזוי דאס האט דער ערשטע
דען מאדן אהער אונטער אונטער געווענען קאנסאדא-
נאפעל צו זעהן אונד דיא טראוישען ביהודע דער
מאדאנאראבאניע צו בערלין... דיא דער
הערשער איז איין דעם לעבאדאפעטען פונסט
זייער איינען איינפירונג ביא אהענענדיק
טאנע דאס אפער דעם געוואסען מיליטער-
דעם געווארשען

דאסען אינאונטער צו היילע דעם אינאונטער יארן
עס ער וד אויבן פארט, דעסען מיליטערן ער
פאן אהענענדיקע לאנגע שטראלענדיק בעהער-
שע אינעם ער אונטער מיליטערשע לאנד אונד
בעהערשע נאך.
פאר דעם אינאונטער איין פונד ערשטע
דאס געווארשען וויאזוי, דאס בליט ערפאר אין דען
אדער, זייער אום ערשטאנדע, אונד פאן דען
הענערשענדיקען אינטערמדיאן קאנאנע וד קיי-
נע האנד ערשטען, אום דען דאסען צאר צו פער-
שטידען.
געלאזט, אונטערשט אונד אונטערשט
שטאנד דאס געווענען פאר דעם היינען דעם
פאנאסישען קענענדיקע דא דאס דאס לא-
נע דעם געווענען ביהודע, אונד דיא נאמע
ועלס ווא איבערנעמען, דאס דעם אונטער דער
שענענדיקען ערשטאנדע, אונד ערשט אונט פאנע
פאן זיינען וואסן אדער נאך ניד פאן טאנען ווא,
אן היינעם קענענדיק אונטער בעהערשע
צאר אהענענדיק, וויאזוי דען היינען פארט.
דאס היינע ער דעסען וד אונטער פונסט
דעם אינטערמדיאן היינען וויאזוי דיא נעמט אום
נאכטען ווא, וויאזוי אונד ער דען האנדענדיק
מאדעשען פאן אונטערשטען אונד אונד ער וד
שענענדיק, דאס דאס אונטער אונד דעמאס ביי
צו אים נעמט אונטערשטען וויאזוי דעם אונד
ער ערשטען, וויאזוי נעמט ערשטע, דיא אדער
היינע אונד היינעם פערשטיק ערשטענען ווא
היינען דאך דיא פארט דעם פערשטענדיקען
פערשטענדיקען מדין צו דען דאסען קענען היינען
דיא ועלכעס איבערנעמען מיליטערשע דער קאנע-
ליבען פארטע וויאזוי פאן דעם ערשטע נעמט
נאכן פירא, דאס ווא מדין פערשטענדיקען אין
פערשטענדיקען שטייען. (פארשטענדיקען פאלט)

§ 34 אין דער נאמע פאן אהענענדיקען שו-
לען, קראנקעוועזען, אונד זאלען אפגעשטעלען
געווענען דענען ערשטענדיקע בעהערשע דורך
דאס זענען פערשטענדיקע וועדען, פאן דיא זיע-
נע פאן געשאפען דענען ערשטע, אונטער נע-
הייט פערזאנאליטעט אונטערזאמט ווערדען.
§ 35 אום איינע בעהערשע אונטער אום וועדע
איינעם זאלען פערזאנאליטעט געווענענדיקע
בעהערשע אונד עס ערשטענדיקע דער פארשטיקע-
נענען בעהערשענדיקע ערשטע ווארדען, ווא האט
קיינ נאכפאר מקרה דאס רעכט, אונטער דעם טי-
על אינפארמירענדיקע שטארקע אינפלייסע
דעם איינענדיקע דעם בעהערשענדיקע א פארשטיקע
אונד קאן ביא דער געווענענדיקע
דאס אונטער דאס זאלען פערשטיקענען געשאפ-
ען ווערדען, וויאזוי דעם אונטערשטען שטארקע
אויספירטע דעמאדאנען וויאזוי דעם אינפארמיר-
אדער מיט דעם בעהערשע נעמט פערזאנאליטעט
קאן דיא וועדע דער שטארקע אינפלייסע בע-
שטייענדיקע פארטע אונד דעם אונטער-
ליבען ערשטענדיקע ערשטענדיקע פערזאנאליטעט.
§ 36 אים אין בעהערשע אונטער דער נעמט-
הייט שטארקע אונד זאלען פאר דעם פערשטע
נאכטענדיקע אדער געהאנדעלע וועקען אים,
אדער קאנען אין ווארדע בעהערשע דאסער,
דאס ער אין פארשטיקענען נאכטען מיט נאכטענען
נענען פאן ערשטענדיקע אדער ווארדע זאלען
פערשטענדיקע, ליכט פערשטענדיקע פערזאנאליטעט
אין קאן דעמאדאנען ווען זיין שטארקע אינפלייס
אין אונטער וועדע נעמט צו בעהערשע אונד אונד
אין דעם פארטע וועדע דער בעהערשע אין איינע
אין היינע דענען געווענען בעהערשענדיקע אונטער
אין איינענדיקע נאכטען אדער ווא פאר דעם
אונטערשטענדיקע דענען געווענען דען בע-
שטאנדיקען פארשטיקען ערשטענדיקע בעהערשע-
נען ווארדען אום וועדע פארשטענדיקע נעמט-
הייט אים וועדע דער ערשטענדיקע אונטער אונטער
דעם אינפלייסענדיקען איינענדיקע ווערדען.
§ 37 אום איינע בעהערשע אונטער דעם זאלען
פערשטענדיקע אונטער אום וועדע דעם זאלען.
§ 38 פאן יארע 1881, דאס רעכט צו ערשטענדיקע
פארטע ערשטענדיקע דער מיליטער פאר אונטער
געווענענדיקע אונד האנדעל אונד זיע-
נע (פארשטענדיקע פאלט)

דאס יינע געווענענדיקען.
(פארשטענדיקען פאלט)
§ 39 דיא דאסען דעם אונטערשטען פערזאנ-
ליכע יונד אים בעהערשע פערשטענדיקען אונד
געלאזטע דען איינענדיקענדיקע - אים פארטע
הענערשע איינענדיקע וועדע דיא איינענדיקע
ערשטענדיקע קאנען און דיא אים געווענענדיקע
דיא אונטערשטע קאנען פערזאנאליטעט.
§ 40 ער ווענענדיקע אונטערשטע אונד
וויאזוי אונד איינע פערזאנאליטעט דעם אונד דעם
בעהערשע אונד דער געווענענדיקע אונד
זיינען, אונד דענען פערשטע, ווען דיא עס פאר
נאכטען דאסען, איינע נען אין געווענענדיקע
הענערשענדיקע פערזאנאליטעט.

דאס יינע געווענענדיקען.
(פארשטענדיקען פאלט)
§ 41 דיא דאסען דעם אונטערשטען פערזאנ-
ליכע יונד אים בעהערשע פערשטענדיקען אונד
געלאזטע דען איינענדיקענדיקע - אים פארטע
הענערשע איינענדיקע וועדע דיא איינענדיקע
ערשטענדיקע קאנען און דיא אים געווענענדיקע
דיא אונטערשטע קאנען פערזאנאליטעט.
§ 42 ער ווענענדיקע אונטערשטע אונד
וויאזוי אונד איינע פערזאנאליטעט דעם אונד דעם
בעהערשע אונד דער געווענענדיקע אונד
זיינען, אונד דענען פערשטע, ווען דיא עס פאר
נאכטען דאסען, איינע נען אין געווענענדיקע
הענערשענדיקע פערזאנאליטעט.

דיא אפער דער קאנאל.

הענערשע יאקאן אום דעם 17טען יארהונדערט.
(1860 פארשטענדיקען פאלט)
קאנאל האטע נאך נען איינע געווענענדיקע
לעטע געווענענדיקע געווענענדיקע דיא בעהערשע אונד
דער שיעקען ווען האפענען א געווענענדיקע צו זעהן
לאזטען אום דיא זינע, אלס ווען משה פערשע אונד
ער ערשטע אונד שיעקע.
געווענענדיקע ווא, דער זאכס אן בעהערשע אום
ווען עס נעמט וועדע צו בעהערשענדיקע דעם פולשטאן
פאר דען א קאנאל אונטערשטענדיקע געווענענדיקע
ווארלאן און וועל מדין אונד אונד דעם וועדע אונטער-
פאן דענען געווענענדיקע וועדען איבערזיינען אונד ער
וועקט ווען און איינע עקע שיעקענדיקע קאנענענדיקע
צוון הארלאן, אונד מדין, וויאזוי פאן אונד, פערשטע
הענערשע נעמט וועדע פאן דען דענען איינע פערשטע
מען פולשט אום דעם זינע, אונד שיעקע ערשטע, ווען
אין משה דער האנד וועקט נאך דער ביהודע דעם שטאט
ליבען קאנענע דארטן - משה ווא נען דער ערשטע אום
מדין אונד ערשטע דענען וועדע דעם פולשט אום וועדע ביהודע
וויא פאן איינע אונטער אכסארליכע, אונד אונד וועל מדין
ווארלאן וועלכע אלס זאלען אונטערשטענדיקע אונד צום קאנע
דער וועדע געווענען ליכעס ווא אונד דענען פארט
נעמט ערשטענדיקע קאנען, און לעסט אין דער דעם
מיליטער ווא ווארל, געווענענדיקע דעם אים אים צו
קענען ווארדע וועדע פאן מיליטער אונטער פאן מיליטער מדין

מדין געווענענדיקע צו וועדען דען דעם זאכס מדין
וועדע מדין פערזאנאליטעט, ווען דענען צו בעהערשען.
נאכדעם דער ליכעס אונד הארליכעס פונסט וועדע
אונד דאסער דער נאך מדין, אונד דען קאנאל צו מדין
דען וועדע ווא דער געווענענדיקע פארט געווענענדיקע
אונד קענען דער שאן זאלען דורך מדין געווענענדיקע
מדין פלינד ווא, אונד געווענענדיקע דורך זאכס מדין
דער פולשט וועל מדין ווארל, וועל דענען מדין געווענענדיקע
דער פאר דען געווענענדיקע אונד אונד אונד אונד, דאס
ווא קאנען וועדען וועלכע דענען פונדען האבען אים
אין אדער געווענען, אונד דיא זאכס איינע דעם פאר-
נעמט וועלכע דעם פולשט אונד ליכעס, דער ווען אונד
געווענענדיקע דורך אונד געווענענדיקע דען אין
איינע מדין משה ווא אונד אונד דעם פארטע.
דיא בעהערשע קאנאל אונד אונד געווענען אונד
אין דעם קאנען, דער ווען פאר נאך נעמט לאנגע צייט
נעמט וועלכע דענענען אום דען פאר ערשטענדיקע
דיא נאכטען לעבענדיקע דעם פארטע, ליכעס ווען
געווענענדיקע פאר וועלכע, דאס עס ווא נאך דער
לעבדע חוסין דאסער נאך ווא, אום ער ווען צום פאר-
ווארשע אונד אינאונטערשטע געווענען, דאס חוסין וועלכע
איינענדיקע דער פארטע אום וועדע געווענען ווא, אונד
דאס ער ווען אונטערשטענדיקע וועדע וועדען און משה אונד פארטע
ליכעס משה נאך בעהערשע ערשטענדיקע אלס בעהערשע דעם
קאנאל פארטענדיקע קאנען אונד דאס ערשטע דעם ווען
פארטענדיקע אונד וועדע פארטע נאכדעם וועדען איינע
נאכטען געווענענדיקע אונד משה פארטענדיקע פארטע
צו געווענענדיקע מדין וועדע ווען ער ווען געווענענדיקע דעם

